

Vestnik.

Najvišje darilo. Nj. veličanstvo presvetli cesar je podaril šolski občini v Šmarinah pod Ljubljano iz zasobne blagajne 250 gl. za razširjenje šolskega poslopja in krajnemu šolskemu svetu v Predosljih 200 gl. v isti namen.

Osobne vesti. Učiteljem glasbe na c. kr. učiteljski v Ljubljani je imenovan g. Alojzij Sokoll, reg. chori v Melku. Pred kratkem imenovan ravnatelj učiteljskega v Kopru, naš ožji rojak, g. Ivan Markelj imenovan je članom deželnega šolskega sveta isterškega. G. Janko Likar, učitelj v Izlakah, dobil je službo učitelja-voditelja na ljubljanskem barji. Gdē. Jadviga Sarc, podučiteljica v Vojniku, pride stalno na drugo učno mesto v Moravce. Izprašana kandidatinja gdē. Amalija Tome pride začasno na drugo učno mesto pri Sv. Križi nad Litijo. Izprašana kandidatinja Frančiška Žebrē je dobila začasno II. učiteljsko mesto v Hotedrašici.

Na Savi pri Litiji so ustanovili šolo za silo, kjer poučuje umirovljeni učitelj Fr. Cetelj.

V Trbijah nad Trato se je pretekli mesec otvorila ekskurendna šola.

Petje v ljudski šoli na Koroškem. Po najnovejši uredbi se otroci v ljudskih šolah na Koroškem ne bodo več učili petja po notah. — Ta nova uredba se nikakor ne da odobrati.

Pouk v risanju. Naučno ministerstvo je izdalo ukaz, s katerim se prenarajajo načrti za učenje risanja na učiteljskih. Pouk bode v bodoče v vsakem razredu skupen, t. j. gojenci vsakega razreda se bodo bavili ob jednom z jedno in isto risarsko nalogo. (Ministerski razpis od dne 28. kimovca 1891. I. št. 10.158).

Domache naloge iz latinskega in grškega jezika so se na višjih gimnazijskih razredih odpravile in se ima ta čas porabiti po možnosti na branje. (Min. razpis od 30. kimovca 1891. I. št. 1086).

Predavanje v muzejskem društvu. V Rudolfinumu je predaval 14. vinotoka pred mnogobrojnim občinstvom g. deželni arhivar A. Koblar v slovenskem jeziku o kranjskem železarstvu. Razvil je vso zgodovino železne obrti na Kranjskem od prazgodovinskih dob do današnjega dne. Na posebnem zemljevidu naše dežele je pokazal vse železne rudnike, katerih je bilo prav mnogo, zlasti na zahodnem Gorenjskem; povedal je njih število in kdaj so bili ustanovljeni. Razkazoval je različne železne rude, iz katerih so na Kranjskem topili železo in ga še topē. Razložil je način topljenja v prazgodovinski, rimski in slovensko-nemško-italijanski dobi. Opisoval je prvotne peči na sapo in pozneje peči na volka, iz katerih so se v 16. stoletju razvili današnji plavži. Dokazal je, da je bila naša dežela že v starih časih sloveča zaradi železa. Navajal je različne rudarske zakone, katere so omogočale, da se je železarstvo pri nas v 16. stoletju kaj lepo oživilo in razvelo, a povedal je tudi vzroke, radi katerih je pozneje propadalo. Občinstvo je jako pazljivo poslušalo vseskozi natančno in zanimivo predavanje in ga je h koncu živalno odobraval. Želeti je le, da bi nam marljivi g. arhivar še večkrat kaj predaval iz zgodovine naše krasne in rudnin bogate dežele.

Častno občinstvo. V Anzbachu na zahodni železnici je praznoval 1. vinotoka ondodni šolski vo-

ditej Frančišek Posch petdesetletnico svojega učiteljevanja. Pri slavnosti, ki so jo vsled tega priredili, nagovoril je župan Schwab zbrano družbo tako-le: »Vsi, kateri smo hodili v šolo k Poschu, dobili smo marsikatero po roki in mnogo tudi kam drugam, in le škoda je za vsaki mahlejš, ki ni dobro zadel. Sklenili smo dečki takrat maščevati se, kadar dorastemo. Vsi udje občinskega zastopa smo pa bili učenici gospoda Poscha in izvršujoč svoje, nekdanj skleneno maščevanje, imenovali smo gospoda Poscha jednoglasno častnega člana naše občine.

Kmetijskih in gozdarskih šol imamo v Gislitvaniji po poročilu c. kr. kmetijskega ministerstva 103. Od teh zavodov je 6 državnih, 31 deželnih, 3 občinski, 61 društvenih in 2 privatna. Razvrstitev po kronovinah je sledeča: Niže Avstrijska ima 1 visoko kmetijsko šolo (Dunaj), 2 srednji in 8 nižjih kmetijskih šol; Češka ima 6 srednjih in 34 nižjih; Moravska 3 srednje in 15 nižjih; Galicija 3 srednje in 10 nižjih; Štajerska 4 nižje. Po 3 kmetijske šole ima Tirolska, Koroška in Šlezija. Po 2 Gornje Avstrijska in Goriška; po jedno Kranjska, Istra, Dalmacija in Bukovina. J. B.

Zahvala. Slavno društvo »Narodna šola« je blagoizvolilo tukajšnji jednorazredni ljudski šoli za mali znesek obilo raznega šolskega blaga podariti, za kar se podpisani najskrenejše zahvaljuje.

Horjul dne 21. vinotoka 1891. I. Pokorn.

Zahvala. Slavno društvo »Narodna šola« je blagoizvolilo za mali znesek poslati mnogo šolskega blaga ljudski šoli na Bučki. Tem potem izreka se prelepa zahvala.

Šolsko vodstvo na Bučki dne 22. vinotoka 1891.

Frančišek Fabjančič, šolski vodja.

Zahvala. Slavno društvo »Narodna šola« je blagoizvolilo poslati za ubogo šolsko mladino tukajšnje šole mnogo raznega šolskega blaga. Za ta velikodušni dar se v imeni uboge mladine podpisani iskreno zahvaljuje.

Vodstvo trirazredne šole v Knežaku dne 23. vinotoka 1891. V. Pin, vodja.

Zahvala. Tukajšnji gostilničar g. Frančišek Celestina je v poletnem času priredil »kegljanje za dobitke« na korist naši ubogi šolski mladini. Čisti prebitok 94 gl. 60 kr. sva prejela od g. okrajnega glavarja Matije Grilla, da se vporabi v blag namen. Vrlemu prijatelju nežne šolske mladine, gospodu Fr. Celestini, izrekava za obilni trud, ki ga je imel pri tem blagem podjetju, v imeni obdarovane uboge šolske mladine najtoplejšo zahvalo. Bog mu povrni stoterno!

V Litiji dne 27. vinotoka 1891.

L. Sctec,
predsednik kr. šol sveta

J. Ravnikar,
nadučitelj.

Zahvala. Slavna kranjska hrambica je blagoizvolila za ustanovitev šolske delarne na naši šoli podariti znesek 120 gl. Za ta velikodušni dar izrekava najtoplejšo zahvalo.

Ivan Gams,
predsednik kr. šol sveta.

Frančišek Ks. Trošt,
načelnik.

Na Igu, 26. vinotoka 1891.